

EVROPSKÁ
KOMISE

VYSOKÝ PŘEDSTAVITEL
UNIE PRO ZAHRANIČNÍ
VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKU

V Bruselu dne 19.10.2020
JOIN(2020) 16 final

SPOLEČNÁ ZPRÁVA EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o provádění akčního plánu o vojenské mobilitě od června 2019 do září 2020

I. ÚVOD

1. Iniciativa vojenské mobility má zásadní význam pro rychlé a bezproblémové přesuny vojenského personálu, materiálu a vybavení pro běžné činnosti a během krizí a konfliktů uvnitř EU i mimo ni. Významnou roli má rovněž během událostí spojených s krizí COVID-19, protože posiluje celkovou připravenost a odolnost Unie. Kromě toho má potenciál přispět k hospodářskému oživení kritických odvětví EU, jako je obrana a doprava, v situaci po pandemii, zejména prostřednictvím veřejných investic.
2. Iniciativa vojenské mobility byla zahájena 10. listopadu 2017¹ a dále rozpracována v akčním plánu EU o vojenské mobilitě (dále jen „akční plán“) ze dne 28. března 2018². Zaměřuje se na tři hlavní oblasti – dopravní infrastrukturu, regulační a procedurální záležitosti a další průřezová témata pomocí posilování součinnosti civilního a vojenského sektoru a využití stávajících politik a nástrojů. Zaměřuje se na přidanou hodnotu Unie tím, že umožňuje členským státům EU jednat rychleji a účinněji v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky, vnitrostátních i mezinárodních činností.
3. Předsedkyně von der Leyenová zdůraznila, jak je důležité, aby EU vytvořila skutečnou evropskou obrannou unii³. Akční plán, předložený vysokou představitelkou a Komisí, je jedním z jejích možných stavebních kamenů. Kromě toho přispívá k naplnění úrovně ambicí v oblasti bezpečnosti a obrany, kterou schválila Rada dne 14. listopadu 2016⁴ po představení globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky EU v červnu 2016⁵.
4. Akční plán je realizován v souladu se stálou strukturovanou spoluprací, včetně na úrovni projektů, a rovněž odpovídá konkrétním opatřením přijatým členskými státy EU dne 25. června 2018⁶. Jako „vlajková loď“ spolupráce mezi EU a NATO pokračují účinné interakce mezi štáby EU a NATO v oblasti vojenské mobility a přinášejí konkrétní výstupy, které stavějí na předchozích dosažených výsledcích, zejména soudržnosti mezi příslušnými soubory vojenských požadavků, z nichž vychází činnost prováděná v obou organizacích v této oblasti. Tato spolupráce pokračuje v rámci provádění společných varšavských a bruselských prohlášení⁷ a souvisejícího společného souboru návrhů⁸ a navazujícího strukturovaného

¹ Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Jak zlepšit vojenskou mobilitu v Evropské unii, JOIN(2017) 41 final.

² Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Akční plán o vojenské mobilitě, JOIN(2018) 05 final.

³ Např.: „Unie, která si klade vyšší cíle, Moje agenda pro Evropu: politické směry pro příští Evropskou komisi 2019–2024, U. von der Leyen, 10. září 2019, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/43a17056-ebf1-11e9-9c4e-01aa75ed71a1>; Hlavní projev předsedkyně von der Leyenové na Světovém ekonomickém fóru, 22. ledna 2020, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/SPEECH_20_102

⁴ Závěry Rady o provádění globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky EU, 14. listopadu 2016, <https://www.consilium.europa.eu/media/22459/eugs-conclusions-st14149en16.pdf>

⁵ Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa, Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie, červen 2016, http://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

⁶ Závěry Rady o bezpečnosti a obraně v kontextu globální strategie EU, 25. června 2018, bod 18, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10246-2018-INIT/cs/pdf>

⁷ Společné prohlášení předsedy Evropské rady, předsedy Evropské komise a generálního tajemníka Severoatlantické aliance, 8. července 2016, <https://www.consilium.europa.eu/media/21481/nato-eu-declaration-8-july-en-final.pdf>; Společné prohlášení předsedy Evropské rady, předsedy Evropské komise a generálního tajemníka Severoatlantické aliance o spolupráci mezi EU a NATO, 10. července 2018, https://www.consilium.europa.eu/media/36096/nato_eu_final_eng.pdf

⁸ Závěry Rady o provádění společného prohlášení předsedy Evropské rady, předsedy Evropské komise a generálního tajemníka Organizace Severoatlantické smlouvy, 6. prosince 2016, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15283-2016-INIT/en/pdf>; Závěry Rady o provádění

dialogu o vojenské mobilitě na úrovni personálu. Strukturovanému dialogu o vojenské mobilitě se podrobněji věnuje nejnovější 5. zpráva o pokroku spolupráce mezi EU a NATO⁹.

5. Provádění akčního plánu pokračuje úspěšně díky úzké a nepřetržité spolupráci mezi útvary Komise, Evropskou službou pro vnější činnost včetně Vojenského štábu EU a Evropskou obrannou agenturou, jakož i díky plnému zapojení členských států EU do mezirezortní spolupráce a respektování jejich národní suverenity a rozhodovacího procesu.
6. Akční plán požaduje, aby vysoký představitel a Komise předkládaly pravidelné zprávy o pokroku¹⁰. První společná zpráva o pokroku při provádění akčního plánu o vojenské mobilitě (dále jen „zpráva“) byla předložena dne 3. června 2019¹¹. Dospěla k závěru, že ve všech oblastech bylo dosaženo podstatného pokroku a hmatatelných výsledků, a upřesnila, že nová zpráva o pokroku bude předložena do konce léta 2020. Rada uvítala zprávu i skutečnost, že v klíčových oblastech bylo dosaženo podstatného pokroku a hmatatelných výsledků¹².
7. Tato druhá zpráva je předkládána jako doplněk k druhé výroční zprávě Evropské obranné agentury o vojenské mobilitě¹³, kterou Řídící výbor agentury přijal dne 25. května 2020.

II. VOJENSKÉ POŽADAVKY NA VOJENSKOU MOBILITU UVNITŘ EU I MIMO EU

A. Aktualizace vojenských požadavků

8. Dne 8. května 2019 vyzval Politický a bezpečnostní výbor Evropskou službu pro vnější činnost / Vojenský štáb EU, aby poskytly aktualizované parametry dopravní infrastruktury a zeměpisné údaje vojenských požadavků na vojenskou mobilitu uvnitř EU i mimo ni¹⁴ (dále jen „vojenské požadavky“). Dne 15. července 2019 Rada schválila aktualizované vojenské požadavky připravené Vojenským štábem EU v úzké spolupráci s útvary Komise, Evropskou obrannou agenturou a členskými státy EU. Aktualizace zeměpisných údajů poskytla členským státům EU příležitost přezkoumat a upravit informace týkající se určitých částí vojenské dopravní sítě (např. chybějící spojení a přeshraniční prvky) a dále zohlednit technické požadavky, a to na základě mezirezortní spolupráce zahrnující kromě ministerstev obrany také příslušné vnitrostátní orgány. Celá práce probíhala na úrovni personálu po vzájemném informování a v koordinaci s NATO¹⁵.
9. Aktualizace vojenských požadavků poskytla pevný základ pro další kroky při provádění akčního plánu v oblasti infrastruktury, zejména aktualizaci analýzy rozdílů a požadavků na

společného prohlášení předsedy Evropské rady, předsedy Evropské komise a generálního tajemníka Organizace Severoatlantické smlouvy, 5. prosince 2017, <https://www.consilium.europa.eu/media/31947/st14802en17.pdf>

⁹ Pátá zpráva o pokroku při provádění společného souboru návrhů schválená Radou EU a NATO dne 6. prosince 2016 a 5. prosince 2017, 16. června 2020, <https://www.consilium.europa.eu/media/44451/200616-progress-report-nr5-eu-nato-eng.pdf>

¹⁰ Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě o akčním plánu o vojenské mobilitě ze dne 28. března 2018 (JOIN(2018) 05 final), s. 10.

¹¹ Společná zpráva Evropskému parlamentu a Radě o provádění akčního plánu o vojenské mobilitě (JOIN(2019) 11 final).

¹² Závěry Rady o bezpečnosti a obraně v kontextu globální strategie EU, 17. června 2019, bod 52, <https://www.consilium.europa.eu/media/39786/st10048-en19.pdf>

¹³ Příloha dokumentu SB 2020/023, 25. května 2020.

¹⁴ Vojenské požadavky na vojenskou mobilitu uvnitř i mimo EU (ST 14770/18), 28. listopadu 2018.

¹⁵ Vojenské požadavky na vojenskou mobilitu v rámci EU i mimo ni, aktualizace (ST 10921/19), 4. července 2019, schválené Radou dne 15. července a se zbývajících částí konsolidovány dne 19. července (ST 11373/19).

dvojití užití pro financování dopravní infrastruktury dvojího užití Nástrojem pro propojení Evropy na období 2021–2027 (viz body 14–20 níže).

III. DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

10. Vzhledem k tomu, že přesuny armády závisí na civilní dopravní infrastruktuře, je posílení součinnosti mezi transevropskou dopravní sítí a vojenskými potřebami základním pilířem akčního plánu.

A. Financování dopravní infrastruktury dvojího užití

11. Do jara 2019 dosáhli spolunormotvůrci společné dohody a schválili navrhovaný text nařízení o Nástroji pro propojení Evropy na období 2021–2027, který obsahoval nezbytná ustanovení pro financování projektů dopravní infrastruktury dvojího užití (jak pro modernizaci stávající, tak i výstavbu nové infrastruktury)¹⁶. Finanční prostředky pro Nástroj pro propojení Evropy na období 2021–2027 byly ponechány k finalizaci v rámci jednání o víceletém finančním rámci na období 2021–2027.
12. Dne 21. července 2020 dosáhla Evropská rada dohody o novém dlouhodobém rozpočtu EU. V rámci Nástroje pro propojení Evropy na období 2021–2027 přiděluje na vojenskou mobilitu částku 1,5 miliardy EUR (1,69 miliardy EUR v aktuálních cenách)¹⁷. Od září 2020 čeká dohoda na schválení Evropským parlamentem.

Aktualizace vojenských požadavků

13. Původní analýza rozdílů mezi vojenskými požadavky a požadavky na transevropské dopravní síť identifikovala rozdíly mezi civilními a vojenskými soubory požadavků na infrastrukturu a chybějící spojení ve vojenské dopravní síti¹⁸. Závěry počáteční analýzy rozdílů vedly k rozhodnutí aktualizovat vojenské požadavky. Aktualizovaný dokument o vojenských požadavcích schválený Radou dne 15. července 2019¹⁹ obsahuje revize obecných požadavků na infrastrukturu a strategických zeměpisných údajů (viz body 8 až 9 výše).

Aktualizovaná analýza rozdílů

14. Po aktualizaci vojenských požadavků a po vystoupení Spojeného království z EU dne 31. ledna 2020 předložily útvary Komise a ESVČ Radě dne 17. července 2020 aktualizovanou analýzu rozdílů mezi vojenskými požadavky a požadavky na transevropskou dopravní síť²⁰.

¹⁶ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy a zrušují nařízení (EU) č. 1316/2013 a (EU) č. 283/2014 – Zpráva o pokroku, Rada Evropské unie, 2018/0228 (COD), 13. března 2019, <https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf>

¹⁷ Zvláštní zasedání Evropské rady (17., 18., 19., 20. a 21. července 2020) – závěry, 21. července 2020, s. 53, <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>

¹⁸ Společný pracovní dokument útvarů Vojenské požadavky a transevropská dopravní síť: analýza rozdílů, 3. května 2019 (SWD(2019) 175 final).

¹⁹ Vojenské požadavky na vojenskou mobilitu v rámci EU i mimo ni, aktualizace (ST 10921/19), 4. července 2019, schválené Radou dne 15. července a se zbývajících částí konsolidovány dne 19. července (ST 11373/19).

²⁰ Společný pracovní dokument útvarů Komise o aktualizované analýze rozdílů mezi vojenskými požadavky a požadavky na transevropskou dopravní síť 17. července 2020, (SWD (2020) 144 final).

15. Aktualizovaná analýza rozdílů dospívá k závěru, že aktualizace vojenských požadavků přinesla pozitivní důsledky pro vojenskou mobilitu uvnitř EU i mimo ni. Zaprvé, nyní existuje méně rozdílů mezi civilními a vojenskými soubory požadavků na technickou infrastrukturu a tam, kde rozdíly zůstávají, jsou v některých případech menší. V důsledku toho je nyní pro vojenské přesuny zapotřebí méně zmírňujících opatření. Zadruhé, celková délka a počet uzlů vojenské dopravní sítě se zvýšily. Některé z těchto doplňků vojenské dopravní sítě pomohly snížit počet chybějících přeshraničních spojení. Ačkoli se překrývání vojenské dopravní sítě s transevropskou dopravní sítí nepatrně snížilo z 94 % na 93 %, zůstává velmi vysoké.
16. Kromě toho by nyní mohl být větší počet projektů v dopravní infrastruktuře potenciálně způsobilý pro financování z budoucích výzev k předkládání návrhů na vojenskou mobilitu v rámci Nástroje pro propojení Evropy, a to z důvodu rozšíření celkové vojenské dopravní sítě.

Požadavky na dvojí užití

17. Text nařízení o Nástroji pro propojení Evropy na období 2021–2027 ve znění schváleném spolunormotvůrci stanoví, že Komise přijme prováděcí nařízení, které stanoví požadavky na infrastrukturu platné na opatření v oblasti infrastruktury dvojího užití. Ačkoli nařízení o Nástroji pro propojení Evropy na období 2021–2027 ještě nebylo přijato, útvary Komise již zahájily proces přípravy prováděcího nařízení o požadavcích na dvojí užití tak, aby bylo možné zahájit financování projektů co nejdříve od roku 2021.
18. Od poloviny dubna do konce léta 2019 útvary Komise konzultovaly příslušná sdružení všech druhů dopravy za účelem stanovení horních mezí požadavků na infrastrukturu, které by byly užitečné pro civilní účely. Útvary Komise po obdržení příspěvků od dopravních sdružení, v úzké koordinaci s Evropskou službou pro vnější činnost, včetně Vojenského štábu EU, a po konzultaci s Agenturou EU pro bezpečnost letectví Evropskou obrannou agenturou a Výkonnou agenturou pro inovace a sítě připravili první návrh požadavků na dvojí užití. Byl založen na překrytí mezi parametry infrastruktury uvedenými ve vojenských požadavcích a vstupem od dopravních sdružení.
19. Návrh požadavků na dvojí užití byl dále vylepšen na třech schůzkách, kterých se zúčastnili členové Výboru pro transevropskou dopravní síť a odborníci z ministerstev obrany členských států EU, které se konaly v období od září 2019 do ledna 2020. Na závěrečném zasedání byl připraven návrh, na kterém se členské státy EU neformálně dohodly. Dne 17. července 2020 zaslaly útvary Komise návrh prováděcího nařízení k připomínkám členským státům EU tak, aby jej bylo možné přijmout, jakmile Nástroj pro propojení Evropy na období 2021–2027 vstoupí v platnost.
20. Požadavky na dvojí užití se stanou referenčním bodem pro budoucí plánování infrastruktury pro členské státy EU, které chtějí využít součinnosti mezi civilní a vojenskou mobilitou.

Seznam projektů dvojího užití

21. Útvary Komise vyzvaly členské státy EU, aby určily své prioritní projekty dvojího užití a předložily je v prvním pololetí roku 2020, aby útvary Komise mohly na základě úzké konzultace s Evropskou službou pro vnější činnost, včetně Vojenského štábu EU, připravit seznam projektů odpovídajících potřebám dvojího užití na evropské úrovni.
22. Zatímco v roce 2019 bylo dosaženo velmi pozitivního tempa, včetně neformálního dokončení požadavků na dvojí užití v lednu 2020, po vypuknutí COVID-19 se proces přípravy seznamu projektů v roce 2020 zpomalil. Stále však probíhají práce s cílem zajistit, aby útvary Komise dokončily seznam projektů do konce roku 2020, jak bylo plánováno. Dosud se konalo několik setkání a rané trendy ukazují velký zájem ze strany členských států EU.

23. Jak již bylo zmíněno, Evropská rada schválila rozpočet na financování dopravní infrastruktury dvojího užití ve výši 1,69 miliardy EUR²¹. Vzhledem k vysokému zájmu a připravenosti členských států do této infrastruktury investovat pomůže tento rozpočet stimulovat hospodářství, čímž také přispěje k oživení po krizi COVID-19, zvláště pokud by bylo možné financovat projekty předem.

B. Revize nařízení o transevropské dopravní síti²²

24. Útvary Komise pracují na dokončení procesu přezkumu nařízení o transevropské dopravní síti do listopadu 2020. Jak je uvedeno v akčním plánu²³, útvary Komise posoudí potřebu zahrnout do revidovaného nařízení některé požadavky na dvojí užití, jakož i doplnit některé části vojenské dopravní sítě do transevropské dopravní sítě v situacích, kdy byly zaznamenány významné civilní toky.

C. Informační systém TENtec

25. Poté, co Rada v listopadu 2018 schválila výchozí iteraci vojenských požadavků, útvary Komise přetáhly údaje o vojenské dopravní síti do interaktivního prohlížeče map TENtec²⁴, čímž byla umožněna pohodlná vizualizace vojenské dopravní sítě EU. Jakmile byly v červenci 2019 aktualizovány vojenské požadavky, útvary Komise aktualizovaly také interaktivní prohlížeč vojenské dopravní sítě. Po odchodu Spojeného království z EU v lednu 2020 provedly útvary Komise další aktualizaci prohlížeče. Útvary Komise nadále hledají způsoby, jak jej dále vylepšit.
26. Prohlížeč TENtec získal pozitivní zpětnou vazbu a zůstává hlavním prostředkem pro přístup orgánů EU a zástupců členských států EU k vojenské dopravní síti EU a její analýze.
27. Pokud jde o možné propojení vojenských a civilních databází, které je uvedeno v akčním plánu, očekává se, že konzultace s příslušnými stranami začnou ve druhém semestru roku 2020.

IV. PŘEPRAVA NEBEZPEČNÝCH VĚCÍ

28. Vojenské oblasti by prospělo, kdyby bylo dosaženo další harmonizace v oblasti přepravy nebezpečných věcí na úrovni EU. V roce 2019 představila Evropská obranná agentura výsledky svého průzkumu zaměřeného na stávající pravidla a předpisy vztahující se na přepravu nebezpečných věcí ve vojenském sektoru, který mapoval vnitrostátní legislativní rámce se zaměřením na překážky a omezení pohybu nebezpečných věcí. I když jsou příslušné závěry řešeny na vnitrostátní úrovni, bylo rozhodnuto zabývat se výsledky průzkumu v rámci probíhajícího programu Evropské obranné agentury „Optimalizace postupů týkajících se povolení k přeshraničnímu přesunu v Evropě“.

²¹ Srov. poznámka pod čarou 17 výše.

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013 ze dne 11. prosince 2013 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě a o zrušení rozhodnutí č. 661/2010/EU (Úř. věst. L 348, 20.12.2013, s. 1).

²³ Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Akční plán o vojenské mobilitě (JOIN(2018) 05 final), s. 5.

²⁴ Přístup k interaktivnímu prohlížeči je poskytován na základě potřeby znát kontaktováním move-tentec@ec.europa.eu

29. Útvary Komise a Evropská obranná agentura vytvořily platformu pro výměnu znalostí mezi civilními a vojenskými odborníky v oblasti přepravy nebezpečných věcí. Tato výměna se uskutečňovala prostřednictvím účasti na schůzích příslušných komunit a prostřednictvím kontaktů na úrovni personálu. Odborníci nadále úzce spolupracují, zejména pokud jde o technická ujednání pro pozemní a vzdušnou oblast, o nichž se v současné době jedná v rámci programu pro povolení k přeshraničnímu přesunu. V únoru 2020 byl navíc uspořádán specializovaný seminář o přepravě nebezpečných věcí, jehož cílem bylo podpořit společné porozumění všech zúčastněných členů programu „Optimalizace postupů týkajících se povolení k přeshraničnímu přesunu v Evropě“.
30. Útvary Komise nadále podporovaly Evropskou službu pro vnější činnost (zejména Vojenský štáb EU) a Evropskou obrannou agenturu při zavádění soudržných dobrovolných postupů na úrovni členských států, založených na civilních pravidlech platných pro přepravu nebezpečných věcí. V tomto ohledu orgány a instituce EU v rámci strukturovaného dialogu mezi EU a NATO o vojenské mobilitě nadále posuzovaly možnost odkazovat na Standardizační dohodu NATO AMovP6 jako referenční soubor pravidel pro přepravu nebezpečných věcí ve vojenské oblasti s cílem využít výhod jejího odtajnění v roce 2019.
31. Práce prováděná Evropskou obrannou agenturou v rámci technického ujednání o povolení k přeshraničnímu přesunu (CBMP TA) pro pozemní oblast jasně ukazuje, že posílená spolupráce a vzájemná důvěra mezi členskými státy EU ve vojenském sektoru by prospěla úsilí o řešení odlišných vnitrostátních přístupů. Opatření kombinující použití civilních pravidel jako výchozího přístupu, které by v případě potřeby bylo doplněno o ustanovení Standardizační dohody NATO AMovP6, by v zásadě mělo stačit k umožnění rychlé a plynulé mezinárodní přepravy nebezpečných věcí pro vojenské účely v rámci EU.
32. V rámci hodnocení proveditelnosti a potřeby dalších opatření na úrovni EU analyzovaly útvary Komise několik možností, jak vytvořit referenční rámec pro pravidla, která se mají použít při přepravě nebezpečných věcí ve vojenské oblasti. Zbývá určit právní základ pro jakoukoli další akci v úzké konzultaci mezi útvary Komise a Evropskou službou pro vnější činnost a také za účasti Evropské obranné agentury.

V. CLO A DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

A. Clo

33. Konkrétní opatření uvedená v akčním plánu s cílem zefektivnit a zjednodušit celní formalities pro přeshraniční vojenské přesuny a současně zajistit součinnost s NATO zahrnují zejména změny dvou nařízení Komise²⁵ souvisejících s celními předpisy Unie.
34. Dne 3. dubna 2020 přijala Komise změnu nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446, která vstoupila v platnost dne 16. července 2020²⁶. Tato změna definuje pojem zboží

²⁵Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 ze dne 28. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie, (Úř. věst. L 343, 29.12.2015, s. 1); Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2447 ze dne 24. listopadu 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, (Úř. věst. L 343, 29.12.2015, s. 558).

²⁶ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/877 ze dne 3. dubna 2020, kterým se mění a opravuje nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie, a kterým se

přepřavovaného nebo používaného v souvislosti s vojenskými činnostmi a stanoví formulář EU 302 jako celní doklad, který mají používat členské státy EU, a to i v kontextu vojenských činností souvisejících se společnou bezpečnostní a obrannou politikou Unie. Umožňuje použití formuláře 302 EU vedle stávajícího formuláře 302 NATO jako celního prohlášení pro různé přeshraniční přesuny.

35. Vzor formuláře EU 302 byl vytvořen společně s členskými státy EU v rámci programu Evropské obranné agentury v oblasti cel. V návaznosti na souhlas svého řídicího výboru v srpnu 2019 poskytla agentura v září 2019 vzor formuláře 302 EU Komisi, aby mohl být začleněn do přezkumu celních předpisů Unie.
36. Souběžně s prací na nařízení v přenesené pravomoci přijala Komise dne 29. června 2020 změnu prováděcího nařízení (EU) 2015/2447, která vstoupila v platnost dne 20. července 2020²⁷. Změny prováděcího nařízení zahrnují zejména procesní pravidla pro používání formulářů EU a NATO 302.
37. Výše uvedené změny, u nichž se očekává, že budou účinně uplatňovány po létě 2020, podstatně přispějí k dosažení cílů stanovených v akčním plánu, pokud jde o zjednodušení a zefektivnění souvisejících celních postupů v celé EU a zajištění jednotného zacházení s přeshraničními vojenskými přesuny ze strany celních orgánů ve všech členských státech EU. Za účelem dalšího zajištění jednotného zacházení připravují útvary Komise zvláštní pokyny pro vojenské uživatele a celní orgány ohledně používání formuláře EU 302. Za tímto účelem budou dále rozpracovávat pokyny vypracované Evropskou obrannou agenturou a budou rovněž konzultovat Evropskou službu pro vnější činnost. Očekává se, že první verze těchto pokynů bude k dispozici do konce roku 2020.
38. Formulář EU 302 byl vypracován zcela transparentně a na základě dialogu s NATO. Úplné sladění vzorů pro formulář EU a NATO 302 by vyžadovalo úpravu ze strany NATO. Aby se zjednodušil celní proces, preferovaným konečným stavem pro vojenské uživatele zůstává, aby EU a NATO použily identické vzory 302, přičemž si zachovají své odlišné právní základy.
39. Pokud jde o možné použití formuláře 302 EU v digitálním formátu, Evropská obranná agentura vypracovala spolu s přispívajícími členskými státy programové ujednání. Prvním krokem je posouzení potřeby digitalizace formuláře 302 a možných rizik a výnosů, které by taková akce přinesla. V závislosti na výsledku tohoto posouzení se očekává, že studie definující technické specifikace vhodného vojenského celního systému stanoví rámec pro budoucí kroky v digitalizaci. Podpis programového ujednání se očekává do konce roku 2020.

B. Daň z přidané hodnoty

40. Dalším důležitým výsledkem dosaženým od loňské zprávy je přijetí směrnice Rady (EU) 2019/2235²⁸ dne 16. prosince 2019. Tato směrnice zajišťuje rovné zacházení s obranným úsilím v rámci NATO a v rámci EU z fiskálního hlediska osvobozením dodávek ozbrojeným silám od daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, pokud jsou tyto síly rozmístěny mimo

mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/341, kterým se doplňuje nařízení (EU) č. 952/2013, pokud jde o přechodná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie, pokud příslušné elektronické systémy dosud nejsou v provozu (Úř. věst. L 203, 26.6.2020, s. 1).

²⁷ Prováděcí nařízení Komise (EU) 893/2020 ze dne 29. června 2020, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2015/2447, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 206, 30.6.2020, s. 8.)

²⁸ Směrnice Rady (EU) 2019/2235 ze dne 16. prosince 2019, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty a směrnice 2008/118/ES o obecné úpravě spotřebních daní, pokud jde o obranné úsilí v rámci Unie, ST/14126/2019/INIT (Úř. věst. L 336, 30.12.2019, s. 10).

vysílající členský stát a účastní se obranného úsilí v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky. Taková výjimka již existuje pro dodávky ozbrojeným silám účastnícím se obranného úsilí NATO, pokud jsou mimo svoji zemi. Tím, že sladí zacházení s nepřímými daněmi v obou obranných snahách, uznává tato změna rostoucí význam společné bezpečnostní a obranné politiky a vojenské mobility.

41. Členské státy EU musí přijmout právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí, aby mohla být tato opatření použitelná od 1. července 2022.

VI. POVOLENÍ K PŘESHRANIČNÍMU PŘESUNU

42. Činnosti v této oblasti byly dále rozvíjeny v rámci Evropské obranné agentury v rámci programu „Optimalizace postupů týkajících se povolení k přeshraničnímu přesunu v Evropě“, ke kterému se připojilo 25 zúčastněných členských států a také Norsko na základě správního ujednání s Evropskou obrannou agenturou. Cílem programu „Optimalizace postupů týkajících se povolení k přeshraničnímu přesunu v Evropě“ je sloužit jako zastřešující program pro vývoj dvou technických ujednání, jednoho pro pozemní a druhého pro leteckou oblast. Program pokračuje velmi dobře díky aktivní účasti všech příslušných zúčastněných stran v mnoha pracovních skupinách *ad hoc* podporovaných útvary Komise a Evropskou službou pro vnější činnost, včetně Vojenského štábu EU. Přispívající členské státy již vypracovaly první návrh obou technických ujednání, který budou dále rozvíjet odborníci ze všech přispívajících členských států s cílem zrušit stávající omezení ve vnitrostátních právních předpisech. Udržení silného závazku členských států EU k cíli programu je zásadní pro zavedení harmonizovaného postupu povolování přesunu v Evropě.
43. Program „Optimalizace postupů týkajících se povolení k přeshraničnímu přesunu v Evropě“ také staví na již existujících projektech a činnostech Evropské obranné agentury. Jedním z těchto projektů je technické ujednání o evropských vojenských přechodech hranic a tranzitu pro pozemní přesuny v rámci projektu Evropské obranné agentury Multifunkční dopravní uzel EU, ke kterému se připojilo 17 členských států EU. Druhým příkladem je začlenění poznatků zjištěných v souvislosti s technickým ujednáním o diplomatických oprávněních, které bylo zavedeno v roce 2012 a podepsáno 20 členskými státy EU. Toto technické ujednání umožňuje účastníkům přeletět na vojenských transportních letadlech území ostatních účastníků a/nebo na něm přistát.

VII. JINÉ ZÁLEŽITOSTI

44. Jak je uvedeno v akčním plánu, několik průřezových otázek, jako jsou dezinformace, kybernetická bezpečnost a ochrana kritické infrastruktury, je považováno pro vojenskou mobilitu za důležité. Tyto oblasti jsou součástí 22 akcí společného rámce pro boj proti hybridním hrozbám z roku 2016²⁹ a jejich provádění probíhá. Dne 24. července 2020 byla zveřejněna 4. zpráva o provádění společného rámce pro boj proti hybridním hrozbám z roku

²⁹ Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě – Společný rámec pro boj proti hybridním hrozbám – Reakce Evropské unie, JOIN(2016) 18 final.

2016 a společného sdělení z roku 2018 o zvýšení odolnosti a posílení kapacit pro řešení hybridních hrozeb³⁰.

VIII. ZÁVĚRY A DALŠÍ POSTUP

45. Od první zprávy o pokroku pokračuje realizace akčního plánu s konkrétními a hmatatelnými výsledky, zejména aktualizací vojenských požadavků, aktualizací analýzy rozdílů, dohodou o požadavcích na dvojí užití, přijetím formuláře EU 302 a směrnice zajišťující rovné zacházení s obranným úsilím v rámci NATO a v rámci EU z fiskálního hlediska.
46. Útvary Komise, Evropská služba pro vnější činnost a Evropská obranná agentura budou nadále pokračovat v provádění akčního plánu a v hodnocení pokroku. Toho bude dosaženo koordinovaným způsobem na úrovni EU v úzké konzultaci s členskými státy EU a při plném respektování jejich národní svrchovanosti a rozhodování, jakož i ve spolupráci mezi útvary Komise, Evropskou službou pro vnější činnost a Evropskou obrannou agenturou. Kromě toho činnosti pod vedením členských států EU, zejména v rámci stálé strukturované spolupráce a jejích příslušných projektů, jakož i provádění vnitrostátních závazků z roku 2018 přímo přispívají ke zlepšení vojenské mobility. Spolupráci v této oblasti dále prohlubuje strukturovaný dialog EU-NATO na úrovni personálu. Komise a vysoký představitel tento přístup vítají a zavazují se pokračovat v práci inkluzivním a účinným způsobem.
47. Další zprávu o pokroku předloží vysoký představitel a Komise do konce léta 2021.

³⁰ Společný pracovní dokument útvarů Komise: Zpráva o provádění společného rámce pro boj proti hybridním hrozbám z roku 2016 a společného sdělení z roku 2018 o zvýšení odolnosti a posílení kapacit pro řešení hybridních hrozeb, 24. července 2020 (SWD(2020) 153 final).